

”There isn’t any safe option”

- notat om LGBT+ flygtninges vilkår i nærområderne

LGBT Asylum modtager løbende henvendelser fra LGBT+ asylansøgere og -flygtninge rundt om i verden, der befinder sig i de såkaldte nærområder. En del af henvendelserne er fra personer, som er under beskyttelse af eller registreret hos UNHCR – herunder i lande der, kriminaliserer LGBT+ personer.

Disse henvendelser giver et billede af, at der mange af disse steder ikke bliver taget højde for LGBT+ flygtninge som en ekstra udsat gruppe, der kan have brug for ekstra beskyttelse. De peger desuden på et presserende behov for dels en øget opmærksomhed på at sikre beskyttelse for LGBT+ flygtninge i de såkaldte nærområder, og dels en styrket indsats for at sikre genbosætning for LGBT+ flygtninge.

LGBT Asylum modtager forespørgsler om hjælp fra nærområderne

Denne analyse baserer sig på henvendelser, som LGBT Asylum har modtaget fra LGBT+ personer rundt om i verden via e-mail eller Facebook.

I løbet af 2018 og 2019 har vi modtaget over 250 henvendelser fra LGBT+ personer uden for Schengen, der typisk har efterspurgt hjælp, fordi de oplever at være i fare på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet – en del er allerede på flugt. Omkring halvdelen af disse henvendelser kommer fra personer, der befinder sig i nabolandene til Syrien eller i Pakistan, Marokko, Iran, Uganda, Kenya eller Bangladesh. Fjorten af dem, der har henvendt sig, har eksplicit refereret til at være registreret hos eller under beskyttelse af UNHCR i, hvad der kan betegnes som et nærområde til det land, de er flygtet fra. De fleste af disse henvendelser om hjælp – som dette notat zoomer ind på – kommer fra Kenya, nærmere bestemt Kakuma-lejren, men andre steder inkluderer Jordan, Libanon og Rusland.

Mange LGBT+ flygtninge ender i lande, hvor de har fået at vide, at de kan søge beskyttelse hos UNCHR. De beretninger, vi har modtaget, indikerer dog, at LGBT+ asylansøgere og -flygtninge ikke tilbydes tilstrækkelig beskyttelse i nabolande eller nærområder, heller ikke i regi af UNHCR.

Manglende adgang til sikkerhed

Den første udfordring er, at UNHCR ofte er vanskelig – ikke mindst for LGBT+ personer – at få adgang til. Asylansøgere og flygtninge står i kø foran screening points i timevis, og risikerer at skulle vente flere uger eller måneder før de får mulighed for at snakke med UNHCR. Flere UNHCR-kontorer og -screening points ligger desuden tæt op ad andre myndigheders kontorer, og LGBT+ personer beretter om risiko for chikane og diskrimination ved deres ankomst, og at de ikke føler sig sikre ved at henvende sig til UNHCR.

Nogle LGBT+ flygtninge, der har skrevet til LGBT Asylum, fortæller:

"I was given referrals by RAS headquarters to reach UNHCR protection desk at Shauri Moyo sub-office, but couldn't access the compound at all, being stopped by the security guards."

"I, as an LGBTIQ refugee and asylum seeker in Kenya, go through a lot. We are so much less privileged compared to other refugees. We are voiceless. The only hope has always been UNCHR and its implementing partners, but of recent we have been so much ignored. The fact that we are LGBTIQ asylum seekers and refugees in a country that criminalizes homosexuality is more worrying. We are abused, blackmailed, raped, refused a chance to work due to the fact that Kenya doesn't recognize us, because it's illegal to be gay or to belong to any homosexual related programs."

Usikkerhed og overgreb i lejrene

Hvad angår beretninger om livet i lejrene, kommer de fleste henvendelser ligeledes fra Kakumalejren i Kenya. Dem, som skriver til LGBT Asylum, beretter om en lejr, der er overfyldt, uhygiejnisk og fyldt af sygdomme (som kolera og tyfus) bl.a. grundet meget dårlige toiletforhold og kontamineret vand. Asylansøgere og flygtninge sover på en tynd måtte, enten udenfor eller i et lille rum uden døre med 3-5 andre personer, og oplever derfor at være i konstant risiko for tyveri og overfald, både fra andre personer i lejren, men også fra den lokale befolkning.

Der er altså ikke muligt at beskytte sig selv mod ubudne gæster, og dette farliggør ikke mindst LGBT+ personers situation yderligere. De usikre forhold i for LGBT+ personer i disse lande, der kan inkludere kriminalisering, overgreb og forfølgelse, er således vilkår, som LGBT+ flygtninge også oplever i flygtningelejrene. Konkret modtager vi beretninger om diskrimination, trusler, fysisk og psykisk vold og overgreb, voldtægt, udnyttelse, afpresning og misbrug.

Oplevelser med homo- og transfobi fra politi, lokale myndigheder og UNHCR-medarbejdere

UNHCR er oftest afhængig af lokale myndigheder, når det kommer til sikkerhed:

"Refugees can face a variety of protection problems in Kenya that would trigger an appropriate response on the part of UNHCR or its partners. When refugees raise security concerns, UNHCR usually liaises with police authorities as it is the responsibility of the Kenyan Government to provide for the security of the refugees. UNHCR does not have its own security apparatus to extend physical safety and ensure law and order." – UNHCR Kenya

Lokale myndigheder i Kenya og mange andre steder er dog ikke et sikkerhedsnet for LGBT+ personer, snarere tværtimod, da politiet oftest opleves som homo- og transfobiske. Yderligere oplever flere også homo- og transfobi blandt medarbejdere hos UNHCR. Samlet set betyder dette, at LGBT+ asylansøgere og -flygtninge ikke oplever beskyttelse, men derimod udsathed for mob violence samt politibrutalitæt og -vold.

Som nogle LGBT+ flygtninge har skrevet til LGBT Asylum:

"The Kenyan police are a particularly brutal force to me and frequently beating and making humiliations, both physically and sexually. The police itself are responsible for much of the violence against me."

"I have been assaulted on various occasions in various places elsewhere here in Kenya. I have been discriminated, blackmailed and survived a number of death threats and sexual abuse all because of my sexual orientation, and still there isn't any safe option by authorities rendered to me."

Manglende sikkerhed i opholdslandet og lange udsigter til genbosætning

LGBT Asylum modtager beretninger fra LGBT+ flygtninge, der ikke kan finde boliger eller arbejde på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, hvilket fører til arbejds- og hjemløshed, og flere må ty til ekstremer for at overleve. Det kan eksempelvis være ulovligt og ubeskyttet sexarbejde med negative konsekvenser for sikkerhed, helbred og velvære.

LGBT+ flygtninge i disse nærområder er således en særligt udsat gruppe af asylansøgere og flygtninge, som ofte står i den samme udsatte situation som i det oprindelsesland, de er flygtet fra – nu bare i et fremmed land med lange udsigter til genbosætning.

Mange LGBT+ asylansøgere og -flygtninge er således deprimerede, bange og desperate og udtrykker derfor et stort ønske om – og behov for – genbosætning (som kvoteflygtning) via FN. Eller i det mindste et ønske om en reelt beskyttende indsats fra UNHCR eller andre aktører. Desværre er FN's genbosætningsprogram en yderst langsom proces, der kan tage over 5 år.

Som en LGBT+ flygtning skriver i en mail til LGBT Asylum:

"Many of us are victims of violence. We are blackmailed, we are desperate, we lack good representation. We used to get a stipend of 40 dollars a month by UNHCR, but since this year [2019] started it was cut off, yet we don't have any other sources of income and UNHCR Nairobi seem not to mind much about our issues any more, so we just can't predict the future. We are so hopeless and depressed."

Der er behov for handling

De beretninger og råb om hjælp, som vi modtager i LGBT Asylum, og som er beskrevet i dette notat, er i overensstemmelse med andre historier og billeder, der med jævne mellemrum er dukket op i forskellige medier, og på sociale medier, de seneste år. De peger samlet set på, at LGBT+ flygtninge ikke er i sikkerhed i nærområderne til de lande, de er flygtet fra.

Der er derfor presserende behov for 1) at styrke indsatsen for at sikre beskyttelse for LGBT+ flygtninge i nærområderne og 2) at sikre bedre muligheder for genbosætning (som kvoteflygtning) via FN.